

ČAJ

Pro chvíle pohody

PROSINEC 2020

Časopis Autorů Jičínska

VÁNOČNÍ BLUES

(úryvek)

Zmrzli jsme v Kostele
a potom zašli na svařáka

Vánoční neděle
duše se vždycky někde fláká . . .

Ospalý jehličí
Voní nám přes grotesku

Josef DÁŇA

171

Vážení čtenáři,

v letošním zvláštním roce Vám ČAJ přinesl bohatou prosincovou nadílku. Vedle představení tradičního hosta vyzpovídal dva autory, nabídne Vám tipy na vánoční knižní dárek a nechybí ukázka z tvorby regionálních autorů.

Hostem je brněnský básník **Josef Dáňa**, úspěšný účastník Řechečské slepice. Představuje se Vám výběrem ze své tvorby.

Rozhovor s tipem na vánoční dárek poskytla místopředsedkyně Obce spisovatelů **Lydie Romanská**.

Jako editorka knihy „**Demameron 2020**“ mimo jiné uvedla, že: „**DEKAMERON 2020**

– **v žádném případě se čtenář nebude nudit.**“

Druhým autorem u zpovědi je jičínský prozaik **Pavel Velešovský**.

Řeč se stočila na Vánoce i vlastní tvorbu. Pavel se přiznal, že: „**Největší radost mi však udělá, když někdo za mnou přijde a řekne mi, že se mu má povídka líbila.**“

Další tipy na vánoční dárek pro dětské čtenáře pochází z nakladatelství **Ing. Jiří Šandera**. Jedná se o knihy „**Kamarádi ze zahrady**“ a „**Naše třídní je mimozemšťan 2**“, které vyšly v letošním roce.

Vánoční povídkou „**Hodinky**“ navodí tu správnou sváteční atmosféru **Josef Jindra**.

Užijte si pohodové Vánoce v kruhu svých nejbližších.
A přeji Vám lepší nový rok 2021!

Váš Václav

HOST ČAJE: Josef DÁŇA

Narodil jsem se v bouřlivém 20. století, na konci období, kdy se tento stát jmenoval Československá republika, pod Jizerskými horami.

S poezií jsem se poprvé intenzivněji setkal na konci povinné školní docházky (tenkrát se ještě dali na básničky balit holky). Především prostřednictvím písňových textů jsem objevil své oblíbené básníky Josefa Kainara a Václava Hraběte. Mezi ty, kteří mě nejspíš ovlivnili patřili i beatový textaři Pavel Vrba, Ladislav Kantor, Pavel Šrut ...

Jak už to v post pubertě, kdy mozek osahává prostor a hledá limity, bývá, zprvu mě lákali složitější, hlubokomyslné poetické plochy. Ty jsem nakonec opustil a začal se věnovat sledování každo-dennosti. Zlatá šedesátá, druhé „osvobození“, totalitní bezperspektiva, „sametová“, hledání forem svobody, plácání se v digitální neuchopitelnosti a spotřebním balastu...

V 70. a 80. letech jsem tvořil do šuplíku a rozdával soukromé samizdatky. V druhé půli 80. let jsem absolvoval Lidovou konzervatoř v Ústí nad Labem obory literární tvorba, písňové texty.

Po roce 89. se i pro mě otevřela spousta nových výzev, takže jsem se na

řadu let odmlčel a k psaní se vrátil, když se o poezii začal zajímat můj syn, student básníka Víta Slívy.

Absolvoval jsem v uplynulých letech několik literárních soutěží. Mimo Řehečské slepice jsem uspěl ještě na soutěži pořádané knihovnou ve Frýdku-Místku a ART Botič v Praze.

Z TVORBY JOSEFA DÁNI

Vánoční blues

Zmrzli jsme v Kosteletce
a potom zašli na svařáka

Vánoční neděle
duše se vždycky někde fláká . . .

Ospalý jehličí
Voní nám přes grotesku

A nikdo nekřičí
snad jenom srdce
plný stesku

Vánoční cukroví
teď s láskou
peče někdo jiný

Kapr ví kulový
o příčinách mý kocoviny . . .

Píšem si Poslovi
o všechny
směšný ptákoviny

I když jsme hladový
zbavit se
Celoroční Špíny . . .

Bunda na věšáku

Hej mistře od vodovek
Dal jste si bundu na Věšák

Po kapsách pohodil pár pětistovek
A přes svý břicho zapnul frak

Dobře Vám bunda posloužila
Když klopytal jste
klonil Zrak

K fraku by se však příliš nehodila
Tak jste jí upích
na Věšák

Zná důvěrně
co po kapsách jste tahal
v Mládí
fotku svý holky
flétnu
brak

Tkaničky vratkých botek
k odhození svádí
když epocha nás čeká
nažehlených Sak

Pocit mám
- když přijde čas dát
jednou
sbohem Mládí
pro svoji větrovku si každěj najde Hák.

Hostinská

Hostinská Katka pivo
omotala okolo
hliněného džbánu

Seděl jsem
na římse
a neúspěšně parodoval vránu
Viděl kdos vránu
které krákání se Vzdala?

Tak jsem si
aspoň
ze zad vytrh brk
a opisoval její
Útvary

Až skončí se mnou
budu na Kari

Všichni jsme zaměřeni
na Odměnu . . .

Štamgast blues

Ve dřevem vymazlený putice
Čas plyne líně jako blues

Nežně zde prograduje vopice
Občas se staví
i pár múz

Ve dřevem vymazlený putice
Si koušu svejch pár piv

Mám na to povolení z Radnice
Sám starosta mi na to kýv

Hostinská se o nás vždy starala
Není na co si stěžovat

Jen do postele by nás nevzala
A nemá čeho litovat

Je z toho jenom zklamání
Když z chlapa táhne nikotin a chlast

Navíc jsme tady všichni provdání
- toxickej ženáč to je arci past!

Ve dřevem vymazlený putice
čas plyne zase jako blues

Hostinská to je naše svěřice
my zíráme a v pití máme skluz . . .

Výroční zpráva (60)

Někdy se ztrácíme
v tý dlouhý šňůře kroků
Někdy se divíme
náhodný slze v oku
Někdy se děsíme
planetky v stínu Jupitera
A Někdy střežíme
Sny co se nejspíš
zdejhly Včera

Jinak jsme v pohodě

Klid'ánko načnem
další láhev Stocku

V provinční hospodě
Zděděnců

Lehkejš holec
Cvoků

Zvětralejš Lechkej holec
a vokoralejš Cvoků . . .

To letní blues . . .

Sním o tvém Klíně
v letním kině
Děj se jen vleče
neteče

Chatrná story
o vztahu k lihovině

Kam dojdeme sami
- kam nás To doveče . . .

Měl to bejt
biják
bez kazů
však Není

Bárbína blues v něm zpívá
v Paříži
A s ní dva týpci
lehce rozostření
Metrouš a Depkouš
-hercům ty role ublíží

Sním o tvém Klíně
v letním kině
Růžová svině
po plátně pobíhá

Jak Woody Allen
v Morální kocovině

Pochybnost z Touhy
mě taky oblíhá . . .

„DEKAMERON 2020 - v žádném případě se čtenář nebude nudit.“

ROZHOVOR – LYDIE ROMANSKÁ

Editorkou a duchovní matkou projektu „Dekameron 2020“ je česká básnířka, prozaička, editorka, překladatelka a sbormistryně **Lydie Romanská**. Od r. 2012 je první místopředsedkyní Rady OS ČR a členkou Českého centra Mezinárodního PEN klubu (2011). Poslední dva roky i členkou Spolku slovenských spisovatelů. Jsem rád, že neodmítla moji žádost o rozhovor.

Lydie Romanská (1943, Polanka nad Odrou). Studovala na PF Ostravské univerzity, kde v r. 2005 obhájila rigorózní práci z hudební teorie - PhDr. Učila převážně na základních školách, na Slezské univerzitě v Opavě vedla deset let semináře tvůrčího psaní. Posledních dvě desítky let produktivní práce řídila Základní uměleckou školu v Ostravě a s manželem Dobroslavem Lidmilou, hudebním skladatelem, zároveň pěvecké sbory, z nichž dětský sbor Cantabo koncertoval pod jejich vedením v osmi zemích střední Evropy. Vydala třicet knih, z toho dvě třetiny poezie. V posledních letech se věnuje také editorské práci – převážně ve spolupráci se Spolkem slovenských spisovatelů. Editovala mimo jiné svůj překlad poezie pěti slovenských básníků *Být knihou a v rukou se ti otevřít* (2019), zároveň vydala sbírku vlastní poezie psané slovensky *Nepokojná stříborná molekula* (SSS 2019). Je editorkou Dekameronu 2020. Kromě povídkových a populárně naučných knih publikovala dva romány – *Láska je víc než láska* (2015) a *Kletba podle Justiny* (2020); v květnu 2020 vyšla knížka drobných přírodně laděných próz *Dveře do zahrady*. Má báseň ve sborníku *Nejlepší české básně* (2009), v r. 2014 četla své verše na multizánrovém festivalu *Colours of Ostrava*. Podílí se na vedení Obce spisovatelů. Žije a pracuje v Ostravě, kde je členkou literární skupiny *Různorodí*.

- Jak se zrodil nápad připravit a vydat v době koronavirové pandemie Dekameron 2020?

Když se ukázalo, že nová nemoc je pandemie, přicházely myšlenky na evropské zkušenosti s podobnými pohromami. Přetřásl se mor, cholera, španělská chřipka. Šlo to z více stran, bestsellerem se stala kniha Mor Alberta Camuse, potom i Boccacciův Dekameron. Ať už to řekl nebo napsal nablízku mne první kdokoli, nápad, že bychom se měli pokusit o druhý Dekameron, o knihu podle Boccaccia, je dozajista můj, tehdy směšný, krkolomný, relativně neuskutečnitelný...

- Jak velký byl zájem autorek a autorů? Musela jste některé povídky vyřadit?

Zájem byl nečekaně velký. Myslím, že právě strach z nenaplnění počtu povídek, byl důvodem prvotních odmítavých reakcí kolegů. Texty začaly přicházet pár dní po zveřejnění výzvy (7. dubna 2020). Do uzávěrky 30. června jich přišlo 166. Dokonce od prvňáka, který se sotva naučil psát, nebo od studentek, které se pokoušely o povídku snad poprvé. Nevzali jsme ani povídky chmurné, nejapně pesimistické, nedodělané, napsané diletantsky... Výběr přihlížel jen k tvůrčí hodnotě a čtivosti vyprávění. Také jsem některé texty vracela k dopracování, častokrát kvůli rozsahu – ten byl přesně vymezený, většinou se povedlo dostat text do stanoveného rozměru, nebo povídku vyměnit za jinou.

- Kdo ze známých tuzemských autorů do souboru přispěl?

Asi máme každý za známého autora někoho jiného, podle oblíbenosti knih, podle literární kritiky, podle mediální protřelosti nebo naopak osobní známosti. Mohu uvést jména jako jsou Ivan Kraus, Roman Ráž, Jan Cimický, Miroslav Stoniš, Karla Erbová, Václav Upír Krejčí, Pavel Jansa, Václav Gruber, Radim Uzel, Jaromír Šlosar, Petr Žantovský, evropsky laděný úvod napsala vynikající esejistka mezinárodního rozhledu Ladislava Chateau.

- Kdo ze zahraničních tvůrců se k výzvě přihlásil?

Tak například nositel hvězdného jména Viktor Jerofejev, Evropou protřelý autor ruského původu; Francouz Henri Pierre Jeudy, Češi nebo Slováci asimilovaní v různých zemích - Jarda Cervenka z Kalifornie, Gaby Albrecht z Bordeaux, Petr Opršal z Lucemburku, také Polka Danuta Kostewicz z Lewistonu – stát New York, další z Německa, Bulharska, ze Srbska, jsou zde zastoupeni také výteční slovenští autoři např. Zuzana Cigánová, Miroslav Bielik a další...

- Jaké povídky v knize převládají? Vážné nebo spíše humorně laděné?

Převažují bezesporu povídky odlehčené, které koronavirus nazřely s humorem, některé bojovně, mnohé ho zesměšnily, autoři si dovedli udělat legraci ze sebe, někteří napsali texty eroticky vypjaté, jaké jsou v Dekameronu Giovanniho Boccaccia. Přišly povídky, které se rozhlížejí po světě včetně WU-chanu, parodie pohádek, vtipné filozofování, texty s nadreálnými prvky, i lehkonohé...; mnoho povídek se týká prožívání karantény, od tklivě milostných po taškářské, povídky s rodinnými peripetemi, fiktivní deníky, v žádném případě se čtenář nebude nudit.

- Máte v knize příspěvek, který Vás nejvíce zaujal? Případně více příspěvků?

Samozřejmě, povídek, které mě hodně zaujaly, mám víc. Když opomenu některé příspěvky autorů, které jsem jmenovala výše, tak jsou to třeba povídky žen, které jsou naprosto neznámé, na jejichž tvorbě je vidět, že jsou to spisovatelky v ukradeném čase, nemají kdy, starají se o děti, o rodiče, nebo se přímo stydí vystoupit na světlo, ale ty kdyby se do toho daly! A pak je tam skupina intelektuálů se zvláštním skrytým humorem, ten mě docela bere. A mám i delikátně eroticky vypjatého autora, radost čist. Myslím, že si každý čtenář najde text podle svého zájmu... Co k tomu říká Boccaccio: *„Je třeba, aby se v množství věcí nacházely věci různé hodnoty. Žádné pole nebylo nikdy tak obděláno, aby se na něm nepřimíchaly kopřivy, bodláčí, nebo nějaké křoví do nejlepších travin.“*

- Jak náročné bylo knihu sestavit? A máte čas na vlastní tvorbu? Případně co nového chystáte pro čtenáře?

Sestavit Dekameron 2020 jsem pojala jako samostatný úkol s hlasem několika kolegů jako s hlasem poradním. Pracovala jsem mimo to na několika svých rukopisech (dva letos vyšly). Nejdůležitější bylo přijít na rámec, na strukturu, neměla jsem vypravěče mimo město, které bychom mohli poslouchat, jako to bylo u Boccaccia, musela jsem dát dohromady poslané texty a přivést je logicky k deseti celkům... Dostala jsem nosný nápad a dál to znamenalo sedět a sedět u počítače, od března do konce září a to nechá na těle člověka stopy. Ale viděla jsem v té práci smysl. Bylo k podivu – a říkala jsem si, že se mi to už v životě nikdy nemůže stát, aby

mi v jednom dni (23. září) přišly dva požadavky na korektury – bezmála osm set stran. Spěchalo obojí. Tou druhou knihou byl můj román *Kletba podle Justiny*, který s finanční podporou ministerstva kultury vydal Pavel Mervart.

- Kdo se podílel na grafické úpravě knihy?

Konečnou grafickou podobu Dekameronu vytvořil renomovaný Jan Gabler. Velmi se mi líbí obálka, nějak tak jsem si ji představovala. Vnitřní úpravu jsme se skvělými Gablerovými výtvarnými nápady doladili k optimálnímu tvaru.

- Komu je Dekameron 2020 především určen?

Určen je čtenářům literatury. Ty bude jistě zajímat, jak účinkoval nouzový stav na spisovatele, na jejich náladu, tón, píli..., bude je zajímat, jakými tématy se zabývali, jak z toho vyjde koronavirus, zesměšněný, poražený či ignorovaný...? V povídkách najde čtenář každý z těchto postav. Ale můžeme si také říci, komu je Dekameron dedikován: Stručně řečeno – *všem v první linii* – je to ve věnování na úvodní stránce té čtyřistašestnáctistránkové publikace; těm by se kniha měla dostat především, aby poznali jinou tvář toho nebezpečného, vypjatého času, kdy nejen zasaženým, ale i jim samotným šlo o život.

- Jak vy sama prožíváte letošní „covidový“ rok?

Nezačal úplně optimálně, půl ledna jsem strávila na kardiologii ve Fakultní nemocnici v Ostravě- Porubě, pak měsíc v lázních, ale mělo to i pozitivní efekt: přinesla jsem si z celého pobytu mimo domov nový rukopis, ač se to zdá paradoxní, humorně laděný text. Vzhledem k tomu, že jsem pak celé jaro a léto pracovala s nabývaným zdravím na Dekameronu 2020, musím hodnotit rok jako dobrý. Uprostřed práce, koncem července jsem odjela na pracovní pobyt na Vysočinu, kde jsem byla sama a opět hlavně pracovala, denně jsem se navečer zajela vykoupat – je tam nablízku přehrada Seč – letos byla exkluzivně čistá a teplá voda. Jinak jsem k chytání vitamínu D využívala vlastní zahradu, přestože leží (kryta starými stromy) blízko křižovatky frekventovaných silnic, což se projevuje hlavně hlukem, ale díky za ni, na hluk si člověk zvykne. V květnu mi vyšla knížka drobných přírodopisných črt s doslovem pana prof. V. Větvičky *Dvěře do zahrady...* na její propagaci jsem neměla vůbec čas, nevím, zda se o ní čtenáři vůbec dozvěděli... Občas mě navštívili blízcí lidé, ne, nemohu si na ten rok nijak stěžovat. Bohužel jsem musela vzhledem ke své zdravotní zranitelnosti odříct čtení v Bratislavě, Banské Bystrici, v Praze... Koronaviru jsem nijak nenadbíhala, dal mi pokoj, ale mnoho radosti po této stránce nebylo, bála

jsem se o své blízké, bylo mi líto některých zmarněných příležitostí.

- Co je nového v Obci spisovatelů?

Nové jde zároveň s postupujícími novinkami doby. Spisovatelky hned na jaře šily roušky a nejsem si jista, zda je nešily i na podzim. Pokračovalo přijímání nových členů, vyšla dvě čísla novin Obce spisovatelů NOS, Alois Marhoul udělil letošní Mobelovu cenu, pod vedením Olgy Nytové běží pořady Pražského klubu spisovatelů, které jsou zveřejňovány na kanálu Dialog na cestě na YouTube. Pokračovaly cykly setkání v režii dvojic Marhoul-Spáčil (Poezie o všem), Marhoul-Hník (Duše v peří) a také Falteisek-Spáčil (Slova mají křídla), předseda Tomáš Magnusek dělal na svém dalším filmu; v létě se uskutečnily literární pořady slovenských kolegů ve spolupráci se sdružením Pars Artem, na nichž se podíleli členové OS, v Banské Bystrici, proběhlo čtení v Bratislavě, v Praze se nemohl uskutečnit podzimní literární festival Duše v peří, kde se měl prezentovat náš Dekameron 2020, na své pořady musela v Ostravě rezignovat skupina Různorodí, která pracuje při OSČR, atd. Nejen centrum, bohatou činnost, dokud to bylo možné, vykazovaly i regiony, hodně bylo slyšet o Jihočeších v čele s Hankou Hosnedlovou, skvěle spolupracují s webem, který pro OS zřídil a důsledně vede František Tylšar.

- Doporučila byste „Dekameron 2020“ jako dárek pod vánoční stromček?

Kdybych ho nedostala jako „povinný“ výtisk, určitě by to bylo moje nejvřelejší vánoční přání.

Je to zajímavé čtení, celou zimu si může člověk vybírat podle svého vkusu. U každé povídky je úvodní resumé, takže každý ví, o čem povídka je. Navíc je to veliký dokument – povídky jsou seřazeny podobě jako v Dekameronu Boccaccia do desítek a každá desítka má motto, které znamená nějaký mezník v pokračování pandemie během března 2020, který má být Měsícem knihy – a stal se měsícem nouzového stavu... Takže je to dokument, reflexe, žádná rutina, kvalitní literatura... Taková kniha je přínosem pro každou domácí knihovnu.

- Rozhovor vyjde v adventním čase, takže na závěr položím otázku: **Jak vy prožíváte vánoční svátky a dáváte si na Nový rok předsevzetí?**

Ano, já vánoční svátky *prožívám*. Snažím se vyhmátnout jejich poselství, pocítit jejich výjimečnost, oslavit je tiše především v sobě, bez shonu, bez křeče dárků, s hudbou, dnes už s jistou nostalgií... Na Půlnoční si chodím zazpívat Rybovu mši do našeho kostela, snad se mi to i letos podaří. Novoroční noc jsem většinou trávila mimo dům, vždy v nějaké

výjimečné tuzemské lokality, aby se zapsala do paměti, ale předsevzetí si k Novému roku nedávám, můj životní program nemůže být závislý na svátečních předsevzetích. Mám svůj plán a ten pravý Silvestr se udá většinou během roku, když se mi podaří dokončit knihu, to je ta správná uzavěrka, tehdy se bouchne sekt... mám s kým.

Na otázky Václava France odpovídala Lydie Romanská

Josef JINDRA - HODINKY

Břečka na obloze, brečka na zemi. Zlatá neděle před Štědrým dnem, sedm hodin na budíku, lákavý čas si ještě hodinku přispat. Jenže:

„Moniko, nech toho, nebo tě plácnu,“ zabručel tatínek a zasunul vyčnívající nohu zpátky pod peřinu. Ale ne tak docela, aby pata nekoukala. Sedmiletý smíšek a neposeda Monika dobře věděla, že táta má pro ni slabost a neplácne, a znovu na nabízeném místě zalechtala.

„Tak teď toho mám dost a Ježíšek ti nic nenadělí!“

Tohle bylo vážné varování. Poslední dobou byla nejistá, jestli Ježíšek v těch dárcích přece jen nemá prsty a jestli to nezařizují jen sami rodiče. A tak svoje přání Ježíškovi položila před týdnem na okenní parapet, aby to četli táta s mámou i Ježíšek.

„Milý Ježíšku moc nutně potřebuju hodinky na ruku...“ a ještě pár dalších věcí, aby ještě něco vyšlo. Na svůj věk četla i psala docela obstojně. Ovšemže hodinky nepotřebovala. Ale Maruška, co vedle ní seděla, hodinky měla a každou chvíli se na ně důležitě podívala a Moniku to štválo. A tajně si přála hodinky takové, jaké měla zrovna Maruška, zlaté se zlatými ručičkami nebo ještě hezčí. A co by ne, ale raději tajně.

Cobydup ten s rozechvěním očekávaný Štědrý večer přišel. Maminka po večeri sklídila se stolu nádobí, Monika ze samé nervozity skoro nejedla. Budou tam? A s napětím čekala na zazvonění zvonku z obýváku, odkud Ježíšek právě odletěl a kde byl ozdobený svítící stromeček a dárky pod ním a celé odpoledne se tam nesmělo. Bráška Ivek byl úplně klidný a dojídal své čokoládové bonbony. Věděl totiž své. Bude to jako každý rok, vedle všelijakých rukavic, pyžam, punčoch a svetrů dostane knížku o pyramidách, kterou už měl přečtenou, protože už před týdnem objevil tajnou skrýš, kde byla ukryta.

Zvonek – a Monika se první vrhla do obýváku, stromeček se zlatou hvězdou nahore svítil všemi barvami, ale ona jakoby ho nevnímala, hned pod něj, překládala složené dárky ze strany na stranu a hledala to, co chtěla najít, tedy podlouhlou krabičku s hodinkami, ale nenacházela. Teď rozpačitě klečela před stromečkem a jen provinile a omluvně se podívala po dětském pokojíčku a po panence mrkačce, o což si také psala.

„Moniko, támhle na té veliké krabici je napsáno, že je pro tebe,“ řekl

tatínek. Nedůvěřivě se podívala, krabici sice viděla, jak by ne, když měla možná metr, ale myslela, že tam asi budou nové kuchyňské váhy pro maminku. Ale podle nápisu to bylo pro ni. Rozvázala klíčku na červené stuze, kterou byla krabice zavázána. Otevřela ji a ejhle!, byla tam další krabice, jen stuha úvazku byla modrá. Nervózně se zasmála: „Dobřej vtíp!“ odtušila. Vyjmula ji, rozvázala a ona uvnitř další krabice a stuha byla zelená. Už se nesměla a jestli ano, tak jen útrpně. Tohle je už asi konec, jenže chyba lávky! Uvnitř zase další krabice, pečlivě ovázaná fialovou stuhou. Už se jí ani rozbalovat nechtělo, už tušila krabici další, jen barvu stuhy neodhadla. Myslela na černou, a ona byla stříbrná. Tak teď toho měla opravdu dost. Prázdné krabice zabíraly v obýváku všechno místo a říkala si, že tohle je asi trest od Ježíška, že byla moc často neposlucha. Zlatá stuha na další, už nevelké krabici. Ani ji nechtěla rozbalovat, třeba bude úplně prázdná. Sklesle a otráveně ji přec jen rozvázala a otevřela a výraz obličeje se okamžitě změnil. Ležela tam krabička podlouhlá, modrá a nebylo pochyb, že uvnitř by mohlo být to, o co si hlavně psala. A byly tam! Hodinky! Dýchala prudce, až se zajíkala, a nábožně je vyzvedla.

Jmenovaly se Zarja, byly takové podlouhlé, stříbrné nebo snad jen nerezové, ale zrcadlově lesklé, na světle žlutém podkladě černé číslice i ručičky. Řemínek kožený, stříbřitě šedý.

Chvilku ani nedýchala, tvářila se slavnostně a šťastně a jen tak mezi rty zašeptala „děkuju, Ježíšku“, ač teď už skoro jistě věděla, že to byl tatínek. Takovou trýznivou legraci s krabicemi by si Ježíšek nevymyslel!

Chvilku si pohrála s pokojičkem a s panenkou, aby se jako neřeklo, ale hned zase v rukou hladila hodinky a ani si nevšímala, jaká překvapení přinesl Ježíšek druhým. Bráška Ivek, který si myslel, že všechno ví dopředu, jen zíral, že knížka s pyramidami patřila tatínkovi, on dostal jinou a k tomu stavebnici Merkur, tatínek nějaké elektrické nářadí a maminka místo kuchyňské váhy měla v balíku robota. Monika to nevnímala a v myšlenkách se vracela, že vlastně si představovala hodinky jiné, jaké nosí Maruška. Zlaté. kulaté, zlaté ručičky i čísla a na baterii. Že prý jsou to „švýcarské“. Tedy nebyly od Ježíška, ale už dřív od tatínka. Tatínek byl ředitelem továrny a asi byl bohatší než náš Ježíšek. Ale tak ať, i tyhle jsou hezké, jsou jen jiné. A zase ona, Monika, se dobře učí, soudružka učitelka ji často chválí a jednou ji vzala mezi páťáčky, aby jim ukázala, jak dobře umí číst. Marušku nechválí, protože špatně sčítá a plete si písmena.

Čas pokročil, rodiče si sedli před televizi a koukají na pohádku, Ivek si čte a se starými drsnými Vikingy se na jejich lodích plaví po neznámých mořích do neznámého světa a Monika se zhlíží ve vysokém zrcadle a sleduje, jestli jí hodinky sluší. Inu, ženská!

„Největší radost mi však udělá, když někdo za mnou přijde a řekne mi, že se mu má povídka líbila.“

ROZHOVOR - PAVEL VELEŠOVSKÝ

Pavla Velešovského jsem osobně poznal v únoru 2019, kdy v jičínské knihovně poprvé veřejně představil své texty na vlastním autorském čtení. Předtím jsme byli v mailovém kontaktu a jsem rád, že jsem snad svou troškou do mlýna pomohl Pavlovi zorientovat se v regionálním světě literatury, soutěží a dalších možnostech.

Pavel pochází z Pardubic, ale bydlí v Jičíně, kde působí jako učitel angličtiny na zdejší Střední průmyslové škole. Není proto divu, že povídky, které píše, se právě týkají školního prostředí, někdy ve větší míře, někdy jen okrajově. Ale píše i další zajímavé prózy a v letošním roce se dočkal několika ocenění na literárních soutěžích, vystupoval s námi na autorském čtení v Turnově a jeho povídka je zastoupena v knize „Jablko nepadá daleko od stromu.“

Pavel Velešovský udělal za ony dva roky, co se známe, velký tvůrčí pokrok. Věřím, že se v brzké budoucnosti dočká i samostatné knížky.

Náš rozhovor vyjde v prosincovém předvánočním čísle, a tak moje první otázka míří k tomuto tématu.

- Pavle, jaké byly tvoje dětské Vánoce v Pardubicích? Měli u vás Vánoce i takový ten církevní nádech nebo byly spíše ty tradičně „rodinné“? Jak dlouho jsi věřil na „Ježíška“? Psal sis Ježíškovi o dárky? A dělil jsi dárky na tzv. měkké a tvrdé?

Příští rok už to sice bude přesně dvacet let, co jsem se nastěhoval do Jičína, nicméně na své dětství v Pardubicích a obzvláště dobu Vánoc vzpomínám velmi často. A jaké že to byly Vánoce? Já bych, Václave, řekl, že obojí.

Rodinné svátky s církevním nádechem. Nebyli jsme kromě babičky nijak zvlášť nábožensky založená rodina, nicméně Štědrý večer nebyl jen o kapru a dárcích, bylo v něm i cosi duchovního. Přesně úderem šesté hodiny jsme zasedli k prostřenému stolu, světlo se zhasnulo a při plamenu svíčky jsme se pomodlili Otčenáš. Sice jen jednou v roce, ale tím právě získal ten sváteční večer onen duchovní rozměr. No a po sametové revoluci jsme také chodili na „půlnoční“, která začínala deset.

Na Ježíška jsem věřil asi tak do svých osmi let, ale nikdy jsem mu nenapsal, nevím, tenkrát za Husáka se to snad ani nedělalo. A tak mě teď s odstupem času napadá, jestli se tenkrát Ježíšek neurazil, že jsem mu nenapsal ani řádku, protože jsem jednou od něj dostal brambory. Nicméně, asi jako každému klukovi, mi přinášely větší radost dárky „tvrdé“ (pokud to zrovna nebyly ty brambory).

- Jaký dárek z dětství ti utkvěl nejvíce v paměti? Předpokládám, že patří mezi tvé oblíbené dárky knihy? Dáváš sám rád knihy, když dnes sám obdarováváš své blízké?

Přemýšlím, přemýšlím, probírám se tou záplavou dárků, ale ten, který mi asi nejvíce utkvěl v paměti, nebyl vánoční, ale narozeninový. Tenkrát mi bylo asi deset a já si hrozně přál terénní kolo, BMX se ten model, tuším, jmenoval. Snil jsem o něm a to doslova, párkrát se mi zdálo, že jsem ho měl a pak jsem se zklamaný probudil. Když jsem ho pak na své narozeniny našel v obýváku, má radost byla nepopsatelná.

Knihy určitě patří mezi mé oblíbené dárky. Rád je dostávám a rád je i dávám. Ani v Pardubicích ani v Jičíně se žádné Vánoce bez knížek neobejdou. Na rozdíl od mé ženy mám však velký problém s výběrem dárků pro své blízké. Člověk by jim moc rád něco koupil, ale co? Nakonec to vždycky skončí tak, že zabrousím do nějakého knihkupectví.

Musím se ještě přiznat, že velkou radost mi dělají také dárky hudební. Bez přehánění mohu říci, že hudba je přímo mojí vášní.

- Můžeš nám trochu objasnit tvoji hudební vášně?

Určitě. Jsem sice člověk bez hudebního talentu, neumím hrát na žádný nástroj (něco si tak možná pamatuji ještě z hodin zobcové flétny), o zpěvu ani nemluví, ale to vše si vynahrazuji poslechem hudby. Hudba mě fascinuje, hudbu přímo miluji, někdy mi z ní dokonce naskakuje i husí kůže. Dokážu třeba hodinu sedět, civět do reprobeden a jen vstřebávat ty tóny, které z nich ke mně plynou. To je bezesporu moje nejoblíbenější nečinnost. Mnohem častěji však hudbu poslouchám při domácích pracech, protože si je tak zpříjemňuji a můžu se při nich na tu hudbu také soustředit. Ať už to jsou Beatles, Rolling Stones, Queen nebo Jethro Tull, hard rock

nejtěžšího kalibru 70. let či heavy metal 80. let tak rychlý, jak si jen dovedete představit nebo klidně i klavírní sonáty, koncerty, opery či symfonie.

- Co vánoční zvyky? Odlévání olova, rozkrajování jablíčka? A co koledy?

Takové ty tradiční zvyky jako olovo a krájení jablíček jsme nedrželi ani nedržíme, koledy jsme nezpívali ani nezpíváme, minimálně jsem jako kluk zapískal něco na zobcovou flétnu.

Ale jestli se můžu vrátit ve svých vzpomínkách zpět do Pardubic, měl jsem a dodnes mám Vánoce spjaté s charakteristickými vůněmi. Například vůně ironu, která mi evokuje dobu předvánoční. Otevřenými naleštěnými okny proudil do útulného obývacího mrazivý vzduch, aby se jednak vyvětralo a jednak vyklepala prachovka. S příchodem Štědrého dne iron „vyčichl“ a místo něj „načichl“ náš byteček doutnajícím františkem. Avšak nejcharakterističtější vánoční vůně, a to se asi budeš, Václave, divit, nejcharakterističtější vůně je pro mě vůně zelňačky, kterou jsme v Pardubicích tradičně měli ke štědrovečerní večeři. Jedna z mých babiček pocházela ze Slovenska a odtud se tento zvyk přenesl do naší domácnosti. A i když to tenkrát určitě nebyla moje oblíbená polévka, rád jsem si ji nakonec dal, jak jsem byl vyhladovělý, neboť jsme místo oběda čekali, až spatříme zlaté prasátko (které jsem sice nikdy neviděl, nicméně v to stále doufám a rok co rok zůstávám kvůli tomu na Štědrý den bez oběda). Takže kdykoli dnes ucítím zelňačku, okamžitě mi to evokuje Vánoce. No a samozřejmě vůně jehličí v obývací, které se pak snáší jako sníh na koberec a je následně vystřídána vůní vysavače.

- K svátkům patří pohádky. Jaká televizní pohádka tebe nejvíc oslovuje třeba i po letech? A máš čas sledovat ty nové pohádky? Jak se ti líbí?

Pohádky jsme samozřejmě vždycky sledovali, dá se říci, celá naše rodina. To byla vždycky a pořád je česká klasika – Pyšná princezna a její nejlepší a nejakčnější scéna, lesní jízda na kládě, Princezna se zlatou hvězdou na čele a šarmantní Kazisvět, Obušku, z pytle ven! a neviditelná jitrnice, po které se mi sbíhají sliny, kdykoli ji na televizní obrazovce spatřím. Nejsem si však jistý, zda tohle něco ještě říká našim dnešním dětem, které místo televize zapínají spíše internet a tyhle pohádky jim unikají. Nové pohádky sleduji sporadicky, ale líbily se mi oba díly Anděla Páně, Sedmero krkavců či Tři bratři. Stejně si pak člověk neodpustí poznámku, že už to zkrátka není ono.

A která mě nejvíce oslovuje i po letech? Ani jedna shora uvedených.

Nejraději jsem totiž měl pohádky Karla Jaromíra Erbena. Ne ty, které jsem viděl v televizi, ale ty, které mi z gramofonu vyprávěl Karel Höger. To byly také moje dětské Vánoce. Měli jsme sice gramofonové desky, ale neměli jsme gramofon. A tak si vždycky půjčila moje maminka na pár dní gramofon ze školy, kde učila a já si na něm doma pouštěl Erbenovy pohádky. Podání pana Högera je opravdu mistrovské a já mám Erbenovy pohádkové příběhy navždy spjaté právě s jeho hlasem. Proto mi asi také nejvíc přirostly k srdci. Nejraději jsem však měl tu o Dlouhém, Širokém a Bystrozrakém, kterou jsem jako dítě uměl odříkat nazpaměť včetně doprovodných zvukových efektů.

- Přejdu k tvému psaní. Napadlo tě třeba napsat pohádku pro své děti?

Napadlo, a to ještě předtím, než se mi narodily. Ale nakonec k tomu nedošlo. Jednak jsem měl tvůrčí útlum, když byly malé a navíc se na to necítím. Napsat příběh, který by musel hned zpočátku zaujmout náročného dětského čtenáře a dovést ho do šťastného konce, kde by dobro zvítězilo nad zlem, nedej Bože, aby v něm bylo skryto nějaké životní moudro, to musí být tvrdý oříšek. Během svých studijních let jsem v rámci slohového úkolu napsal pouze parodii na pohádku o Šípkové Růžence a to mi nedělalo problém.

- Jak jsi se vůbec ke psaní dostal? Kdy jsi poprvé dal někomu přečíst svůj text? S jakým ohlasem jsi se setkal?

Ono to tak nějak přišlo samo už v dětství. Něco mě prostě zaujalo a já cítil potřebu svůj nedefinovatelný zážitek nějak ventilovat. Stačila třeba jenom krátká scéna z nějakého filmu, která na mě zapůsobila natolik, že mě popadla chuť napsat podobný příběh. Co se týče té druhé otázky, na to si už opravdu nevzpomínám. Nejspíše svým rodičům. Ale pokud jsem něco napsal, tak jsem to většinou před světem schovával.

- Kdo je dnes tvým prvním čtenářem a kritikem? Rodina, kolegové v práci?

Prvními čtenáři jsou většinou kolegové učitelé. Lépe řečeno prvními posluchači, protože jim své texty zpravidla předčítám na večírcích. Prvním kritikem je samosebou moje žena, protože ta mi bez okolků řekne, co se jí nelíbilo.

- Rozhovor vzniká v době COVIDu. Ty jsi tímto onemocněním prošel. Jak u tebe a rodiny vypadalo?

Bohudíky nás Covid zasáhl v celkem mírné formě. Já jsem ze začátku cítil jen únavu a nechut' k jídlu, ale Covidu jsem to nepřisuzoval. Až když jsem

měl jednou večer horečku, šel jsem na testy. Asi dva dny nato jsem proležel a pak už mi bylo znatelně líp. Manželka měla také během víkendu zvýšenou teplotu, ztratila chuť a čich, zato děti byly téměř bez příznaků. A i když jsme byli v naší pětičlenné rodině nakaženi stoprocentně všichni, pozitivní testy měli nakonec jenom tři z nás. Z toho je vidět, že ta oficiální čísla mohou být nepřesná a nakažených lidí je mnohem více. Mně osobně připadá, že na rozdíl od jara má v okolí Covid kdekdo. A znám pár lidí, kteří měli velké komplikace a přitom to jsou v podstatě moji vrstevníci.

- Jak probíhala koronavirová opatření ve škole? Přineslo něco nového učení na dálku osobně pro tebe nebo vidíš ve všem jen negativa?

Asi jako na každé škole jsme hned zkraje září museli nosit roušky, avšak vyučování mohlo probíhat bez nich. Nicméně na konci druhého vyučovacího týdne se již dvě třídy ocitly v karanténě a brzy se přidaly další dvě. Ještě před celoplošným nařízením jsme usoudili, že bude lepší nosit roušku i při vyučování, což jsem si moc dobře nedokázal představit a není to nic příjemného učit celý den v roušce, ani pro studenty. Nakonec to vše skončilo tak, jak to skončilo.

Jestli mně učení na dálku něco přineslo, tak především víc práce. To, co by člověk rychle napsal ve třídě na tabuli, musí psát na počítači a pak to posílat. Kontrola a oprava domácích úkolů mi teď zabere tak pětikrát více času.

Ale viděl bych v tom i něco pozitivního. Člověk se zas něčemu přiučí v oblasti informační technologie. Byl jsem také nucen začít používat Skype, kterému jsem se předtím vyhýbal a nyní vidím, že to není tak špatné. Nicméně nic, nic nemůže nahradit lidský kontakt.

- Pojd'me raději k literatuře. Co je pro tebe nejvíce inspirační pro tvorbu?

Nejčastěji lidé z mého bezprostředního okolí, tzn. kolegové ze školy a rodina. Jejich drobné veselé příhody ze školy, postřehy či každodenní trable. Někteří už vtípkují, že musí být ve střehu, když jsem nablízku, aby se náhodou nechtěně nedostali do některé mé povídky. Sice v mých textech vystupují anonymně, ale každý se sám sebe najde.

A podobně se do mých povídek promítá domácí prostředí. Aniž by v tom byl můj úmysl, vždycky to nakonec dopadne tak, že se postavy a situace v mých prózách nápadně podobají těm u nás doma.

V nemalé míře mě také inspiruje hudba. Ať už je to text písně nebo působivá melodie, občas se stane, že se stane zárodkem nějakého příběhu.

- V letošním roce jsi dosáhl řadu úspěchů. Můžeš nám je přiblížit? Z

kterého ocenění máš největší radost?

Když už to tedy musí být, tak hned z kraje roku se mi podařilo zvítězit v kategorii povídky v rámci literární soutěže pořádané teplickou knihovnou, v celkovém nadžánrovém pořadí jsem obsadil 2. místo. Stejně tak jsem byl oceněn 2. cenou v letošním ročníku Rehečské slepice. Dokonce i porotci Literární Vysočiny si povšimli mé povídky a udělili jí čestné uznání. Ani v Jindřichohradeckém textíku jsem nedopadl špatně. Takže musím přiznat, že letošní rok pro mě začal vcelku úspěšně. Nicméně ne vždycky se dařilo, ale to je zákonité. A zcela s tebou, Václave, souhlasím, že jsi „přispěl svou troškou do mlýna“. Je to určitě i tvá zásluha, neboť jsi mi otevřel dveře do světa literárních soutěží, o kterých jsem dřív neměl ani páru.

Všech ocenění si velice vážím, největší radost mi však udělá, když někdo za mnou přijde a řekne mi, že se mu má povídka líbila. To mě opravdu potěší na duši a zahřeje u srdce. Nechci, aby má slova vyzněla jako klišé, skutečně je to tak. Vážně.

- Přispěl jsi svojí povídkou do souboru „jablko nepadá daleko od stromu.“ O jakou povídku se jednalo a byla inspirována nějakou konkrétní událostí?

Co jiného by se dalo čekat od učitele než povídka Rodičovská schůzka? Pouze v úvodu jsem se zase chtěl nechtěl inspiroval jedním svým kolegou, samotný děj už vyšel čistě z mé fantazie.

- Pavle, vím, že bys rád vydal svoji samostatnou knížku. Shromáždíš texty nebo jak jsi daleko?

Ano, snažím se směřovat k tomuto vysněnému cíli, ale nechci to uspěchat. Povídky v záloze mám a postupně přibývají další, které posílám do soutěží, abych se mohl opřít o nějaké případné výsledky a vylepšit si svůj „kádrový profil“. Přemýšlím nad formou mé případné povídkové sbírky, rád bych jí totiž vtisknul nějakou ucelenost. Jinými slovy to chci nechat „uzrát“. Uvidíme, jestli z toho někdy něco bude.

Přeji všem nejlepší v novém roce a splnění všem plánů a přání!

Václav

Bylo mi velkým potěšením a ctí odpovídat na tvé dotazy. A jestli dovolíš, rád bych využil tohoto prostoru, abych ti tu vyslovil poděkování za tvoji velkou podporu a uvedení do literárního světa a popřál nejen tobě, ale všem čtenářům ČAJe klidné, pohodové a ani Covidem ani ničím jiným nepokažené Vánoce.

Pavel Velešovský

TIPY NA VÁNOČNÍ DÁREK PRO DĚTSKÉ ČTENÁŘE z NAKLADATELSTVÍ ING. JIŘÍ ŠANDERA

Jiří ŠANDERA – KAMARÁDI ZE ZAHRADY

Vydal ing. Jiří Šandera v roce 2020

Ilustrace Petr Lorenc

<http://www.jirisandera.cz/publikace/kamaradi-ze-zahrady>

To se tak někdo má, když má plnou zahradu kamarádů. Myslím tím stromky, keře, rostlinky, zeleninu, ale třeba i skleník. Ale nejsou to jen obyčejní kamarádi, umějí mluvit, mají lidské vlastnosti a dokážou neuvěřitelné věci. Že jste si nikdy nevšimli na vaší zahradě? Inu, to by vám potvrdil starý ořešák, že básník (a spisovatel) se musí kolem sebe dobře dívat (a hlavně naslouchat), aby dokázal napsat o všem, co kolem sebe vidí a slyší. A Jiří Šandera naslouchat umí, vždyť nás pozval do své „kouzelné zahrady“ již potřetí. Po knihách „Pohádky z kouzelné zahrady“ a „Co vyprávěla houpací síť“ nám tentokrát připravil deset povídaní. Zabalil je do krásné knížky, dokonce mu pomáhal malíř Petr Lorenc, aby si dětští čtenáři dokázali lépe představit všechny ty stromečky, košíčky, okurky ještě lépe. A opravdu ilustrace jsou moc povedené, jako by panu malíři vedlo ruku přímo sluníčko, co občas ztratí hlavu, jak se o tom píše v jednom povídání.

Víte, ona vlastně příroda se chová tak trochu jako lidi, nebo to lidi odkoukali od přírody? I stromky spolu kamarádí a občas se přesvědčí, že třeba opovrhovaný stromeček může být moc prospěšný, nebo že i stará hadice díky svým zkušenostem může poradit mladé nezkušené hadici. A co když se v zahradě objeví vyhozená plastová lahev. I pampelišky poznají, že na zahradě nemá, co dělat. Občas se někdo vytahuje jako pan Okurka, někdy na zahradu přijde zlý jantarový Vichr namísto kamaráda větříka Foukálka, ztratí se měsíc nebo naštěstí přijde bachratý mráček plný vody, aby smyl inkoust na listech stromů, které Jurášek marně učil psát. Nemyslete si, i rostlinky umějí skládat básně a hádanky jako lidé.

Někdy přijde na zahradu pohroma, třeba povodeň, když si červená hadice nedá poradit, ale nebojte se, zahrada si buď poradí sama nebo přijde na pomoc Jurášek a jeho sestřička Kačenka, občas vypomůže babička Jana nebo tatínek s maminkou. Žijí si tam všichni v domečku u zahrádky krásně a jsou všichni rádi, že mají hodně netradičních kamarádů. A příroda je ráda, když jim Jurášek zahraje jako poděkování za všechno, co lidem dávají, na kouzelnou flétničku.

Já jako čtenář taky musím poděkovat panu Šanderovi, že napsal krásnou knížku, obohacující, dávající dětem příklad, že si rostliny a lidé mají

pomáhat, že když si nebudou ubližovat, bude nám všem lépe na světě.

Dětem můžu doporučit, aby se do knížky začety. A až budou cítit, že je třeba se proběhnout venku, ať „utíkají ven, nejlépe do zahrady, kde příjemně šimrá sluníčko a poletuje spousta motýlů,“ jak to radí pan spisovatel Šandera. Pokud budou pozorní, třeba uslyší, co si povídají stromy a rostlinky mezi sebou jako pan spisovatel.

Jiří ŠANDERA - NAŠE TŘÍDNÍ JE MIMOZEMŠŤAN 2

Vydal ing. Jiří Šandera v roce 2020

Ilustrace a grafická úprava Kamila Pokorná

<http://jirisandera.cz/publikace/nase-tridni-je-mimozemstan-2>

Možná mi dáte za pravdu, že filmy či knihy vzniklé jako pokračování úspěšného staršího bratříčka ne vždy dopadnou dobře. Mohl bych uvést několik takových příkladů. Měl jsem to štěstí, že jsem byl osobně jako jeden z kmotrů přítomen křtu první knihy „Naše třídní je mimozemšťan“ v roce 2012 v Kuřimi. O to víc jsem byl zvědavý, když jsem se dozvěděl, že Jiří Šandera píše pokračování.

Před pár dny ke mně doputoval „Mimozemšťan 2.“ A musím s radostí napsat, že můj poznatek z úvodu pro tuto knihu rozhodně neplatí. „Naše třídní je mimozemšťan 2“ je ještě lepší než knížka původní. Autor zraje jako víno. Podařilo se mu zdařile navázat na úvodní příběh, kdy čtveřice spolužáků a kamarádů, Katka, Bára, Monika a Honza, je na stopě mimozemským civilizacím. V závěru první knihy mají dokonce možnost odletět na planetu Majusa, ale nakonec neodletí. Jenže Majusané slíbí, že se vrátí. A svoje slovo splní.

Vedle známé čtveřice se do pátrání po neznámých civilizacích zapojují další spolužáci jako Tomáš, Kristýna, Standa či Franta a jeho pes Azor. Hned na začátku příběhu se ve škole začnou dít divné věci, zmizí košík, ale především učitel zeměpisu. Zanedlouho i spolužák Tomáš. A když učitelka matematiky diktuje Zdeňkovi záhadný neviditelný vzkaz na tabuli, nemůže být pochyb, že v tom mají prsty mimozemšťané. Viz str. 71, citují: „Jak je možné, že jejich spolužák přímo před jejich očima píše a kreslí na tabuli a přitom to, co napsal, ani jeden z nich nevidí?“

A když je nablízku začarovaný les, kam je neradno chodit, nabízí se spousta nevysvětlitelných otázek. Třeba tajemné kameny, viz str. 217, citují: „Některé kameny pálí, jiné hřejí a další jsou jako led. Jak je to možné? Proč asi?“

Jenže naše parta se jen tak nezalekne, vydá se hledat zmizelého učitele i spolužáka. Pochopitelně musí překonat řadu překážek a spoustu nelehkých

úkolů, ale když jim na pomoc přispěchají učitelé jako matikářka, tělocvikář či třídní, o které jsou děti přesvědčené, že je určitě mimozemšťan, není o dobrodružství nouze.

Děj nás zavede do prostředí připomínající krápníkové jeskyně, ale proletíme se i balónem. Čtenář zjistí, že se vyplatí nevzdávat se, ale bojovat, i když se okolnosti spikly proti němu. Fantazie autora pracuje naplno i v závěrečné pasáži, nerad bych prozrazoval, ale nápad s jakousi „kopírkou lidí“ je geniální.

Nakonec si našim hrdinům naskytne příležitost splnit si svůj sen, podívat se na planetu Majusa, ale o tom třeba v „trojce,“ co na to říkáte, pane spisovateli Šandero?

Kniha nepostrádá napětí, děj plyne v několika rovinách a nenechá čtenáře odpočinout. Navíc dětské čtenáře poučí třeba v úvodu o tom, jak se pohybuje Měsíc kolem Země. Nechybí příběhy dětských lásek či sympatií, prostě zajímavé čteny pro kluky a holky od devíti do sto devíti let, jak avizuje autor na obálce knihy.

Nesmím zapomenout na početně bohaté ilustrace a grafickou úpravu knihy. O tu se postarala absolventka magisterského oboru Ilustrace a komiksu na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni a ateliéru doc. Barbory Šalamounové Kamila Pokorná. Myslím si, že se jí podařilo dokonale vystihnout záměr autora. Její obrázky mě oslovily, výborně korespondují s textem, mnohdy jsou jeho součástí (např. různé nápisy či matematické vzorce). Myslím si, že i obálka je mnohem výraznější a přitažlivější než bylo u „mimozemšťana 1.“

Věřím, že si kniha najde spousty vděčných čtenářek a čtenářů, kteří Jiřího Šanderu možná přinutí, stejně jako se to stalo u „dvojky“, napsat další pokračování. Takže se nabízí na závěr zvolání: „Kluci, holky, učitelé, vzhůru na Majusu!“

ČAJ pro chvíle pohody

č.171, prosinec 2020, ročník XIX

Vydáno 5. prosince 2020 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!